

NGHIÊN CỨU ĐÁNH GIÁ TÍNH BỀN VỮNG DỰ ÁN BUILD-IT

Bối cảnh nghiên cứu

Dự án Thúc đẩy hợp tác Trường Đại học-Doanh nghiệp (ĐH-DN) thông qua Đổi mới và Công nghệ (BUILD-IT) được USAID tài trợ và thực hiện bởi trường Đại học Arizona (ASU). Từ năm 2015, dự án đã làm việc với 13 trường ĐH tại Việt Nam nhằm thiết lập mối quan hệ ĐH-DN. Năm 2019, Chính phủ Việt Nam đưa ra chính sách mới về tự chủ đại học và giảm sự phụ thuộc tài chính vào Chính phủ. Việc phát triển bền vững các mối quan hệ ĐH-DN sẽ giúp các trường nâng cao chất lượng đào tạo, đáp ứng nhu cầu thị trường, tạo tiền đề thực hiện thành công quyền tự chủ đại học.

Mục đích nghiên cứu

Nghiên cứu nhằm đánh giá tính bền vững mối quan hệ hợp tác ĐH-DN và đưa ra các khuyến nghị để định hướng cho các hoạt động tiếp theo của USAID, đặc biệt trong hai năm tiếp theo của dự án. Nghiên cứu này cũng nhằm tìm ra các thách thức và trở ngại cho các trường thành viên trong quá trình vận hành tự chủ đại học, tìm hiểu nhu cầu của các trường thành viên và các ý tưởng cho hợp tác hiệu quả giữa ĐH và DN.

Phương pháp

Dữ liệu của nghiên cứu được tổng hợp và đối sánh từ nhiều nguồn khác nhau bao gồm: nghiên cứu tài liệu cơ sở, phỏng vấn sâu, thảo luận nhóm, các phiên thảo luận tại Hội nghị Đối tác thường niên của BUILD-IT và hội thảo xác thực dữ liệu nghiên cứu với các đối tác của dự án.

Sinh viên sử dụng các trang thiết bị tại Không gian Sáng chế do USAID tài trợ tại Trường Đại học Cần Thơ. Ảnh: USAID

Kết quả nghiên cứu

Những đóng góp giá trị của dự án

- ❖ Dự án giúp phát triển kỹ năng cho sinh viên thông qua các cơ hội học tập ứng dụng thực tế.
- ❖ Dự án giúp củng cố vai trò của ban cố vấn doanh nghiệp (IAB), và nâng cao năng lực cho các trường thành viên để thúc đẩy quan hệ hợp tác hiệu quả.
- ❖ Dự án giúp nâng cao năng lực cho ban lãnh đạo và giảng viên của các trường thành viên, nâng cao chất lượng giảng dạy, kiểm định chất lượng chương trình, đa dạng hóa nguồn tài trợ và nỗ lực tự chủ.
- ❖ Dự án giúp cải tiến phương pháp giảng dạy cho giảng viên nhờ ứng dụng phương pháp giảng dạy tiên tiến được tập huấn từ dự án.
- ❖ Trong phạm vi vận hành tự chủ, dự án đã giúp các trường:
  - thay đổi tư duy lãnh đạo về tự chủ đại học;
  - tăng cường khả năng vận hành tự chủ ở cả ba mảng: đào tạo, tài chính và nhân sự;
  - đẩy mạnh thương hiệu đào tạo và nâng cao chất lượng dạy và học;
  - duy trì và mở rộng các mối quan hệ ĐH-DN.

Mô hình không gian sáng chế (Maker Innovation Space MIS) tài trợ bởi dự án BUILD-IT là không gian làm việc chung cho ĐH-DN nhằm nâng cao chất lượng chương trình Khoa học, Công nghệ, Kỹ thuật và Toán học (STEM). Với sự hỗ trợ của dự án BUILD-IT, MIS tại ĐH Cần Thơ đã trở thành một trong những cơ sở nghiên cứu hàng đầu với trang thiết bị hiện đại cho sinh viên và giảng viên; thu hút nhiều cơ hội hợp tác và đầu tư hơn. *“Không gian sáng chế đã trở thành điểm sáng của trường ĐH Cần Thơ, là nơi để sinh viên và giảng viên đưa các lý thuyết của STEM vào thực nghiệm nhằm đưa ra các giải pháp về công nghệ, hỗ trợ bồi dưỡng tư duy và khả năng sáng tạo của sinh viên và giảng viên... MIS đã được thiết kế để trở thành nơi nghiên cứu và phát triển cho các doanh nghiệp vừa và nhỏ, một điểm đào tạo cho các đối tác doanh nghiệp”* (Lãnh đạo ĐH Cần Thơ).

Kết quả nghiên cứu

Hạn chế và rào cản

- ❖ Các đối tác DN còn ít tham gia vào quá trình triển khai dự án, các hoạt động hỗ trợ sinh viên hay các hoạt động của IAB;
- ❖ Phạm vi và kinh phí cho các hoạt động của sinh viên còn hạn chế; chưa có các biện pháp thích hợp thúc đẩy sự tham gia của sinh viên và giảng viên vào các hoạt động do các đối tác DN tài trợ;
- ❖ Các trường thành viên và các đối tác DN trong khuôn khổ dự án BUILD-IT chưa có mối quan hệ trực tiếp với nhau, điều này ảnh hưởng đáng kể đến khả năng tiếp tục đầu tư dài hạn của các doanh nghiệp khi dự án kết thúc;
- ❖ Vẫn tồn tại các rào cản trong việc thu hút sinh viên nữ tham gia đảm nhận vai trò lãnh đạo trong một số hoạt động thực tế, đặc biệt là những hoạt động trong mảng tự động hóa;
- ❖ BUILD-IT tập trung bồi dưỡng các trường theo tiêu chuẩn kiểm định ABET; trong khi các trường mong muốn được hỗ trợ nhiều hơn cho quá trình kiểm định theo chuẩn AUN-QA;
- ❖ Thiếu vắng chuyên gia bồi dưỡng am hiểu bối cảnh địa phương;
- ❖ Các khóa học tiếng Anh kỹ thuật (EEC) được thiết kế như một hoạt động ngoại khóa, chưa phù hợp với nhu cầu của sinh viên và khó duy trì, đặc biệt dưới sự ảnh hưởng của COVID-19.

Rào cản đối với hoạt động tự chủ đại học

- ❖ Chính sách về tự chủ chưa cụ thể và rõ ràng; Các trường đại học vẫn thuộc nhiều tầng quản lý khác nhau, không thể tự quyết nhiều vấn đề nội bộ dù được giao quyền tự chủ.
- ❖ Nguồn lực cho tự chủ của các trường thành viên còn hạn chế; một số lãnh đạo cấp cao tư duy còn chậm thay đổi ảnh hưởng đến tiến trình tự chủ đại học.
- ❖ Các chuyên gia đào tạo của BUILD-IT thiếu hiểu biết về bối cảnh vận hành tự chủ ở Việt Nam, điều này hạn chế khả năng của họ trong việc hỗ trợ các trường thành viên đưa ra chiến lược khả thi cho hoạt động tự chủ.

Khuyến nghị

BUILD-IT

- Nên tiếp tục mở rộng các khóa đào tạo để nâng cao năng lực cho lãnh đạo và giảng viên của các trường thành viên, với sự giám sát và hỗ trợ nguồn lực cho các trường trong quá trình áp dụng các bài học từ các khóa đào tạo vào thực tiễn.
- Nên mời các chuyên gia địa phương để đa dạng hóa đội ngũ đào tạo.
- Nên có các biện pháp tăng cường thêm kinh phí và mở rộng phạm vi cho các hoạt động học tập trải nghiệm cho sinh viên đồng thời đầu tư hơn vào các hoạt động quảng bá các hoạt động này để thu hút nhiều sinh viên nữ tham gia hơn.
- Nên tập trung nhiều hơn vào việc hỗ trợ kiểm định theo chuẩn AUN-QA song song với việc tiếp tục cung cấp hỗ trợ kiểm định theo chuẩn ABET cho các trường quan tâm.
- Nên tiếp tục hỗ trợ theo nhu cầu cụ thể của từng trường thành viên và giúp họ nâng cao năng lực vận hành tự chủ. Tuy nhiên, cần bổ sung nguồn lực và hỗ trợ các trường nhiều hơn để giúp họ triển khai các bài học kinh nghiệm được tập huấn vào thực tiễn.
- Nên giúp các trường thành viên tiếp cận trực tiếp các đối tác doanh nghiệp, thay vì làm người trung gian, quản lý mối quan hệ này như hiện tại.

USAID

- Nên xem xét ký biên bản ghi nhớ (MOU) với Bộ Giáo dục và Đào tạo, tạo điều kiện cho các nhà hoạch định chính sách giáo dục tham gia nhiều hơn vào dự án BUILD-IT và các hoạt động tương tự của USAID, đồng thời giúp cải thiện và phát triển hơn nữa các chính sách liên quan đến tự chủ đại học ở Việt Nam.

Đọc báo cáo đầy đủ tại [đây](#).

TUYÊN BỐ MIỄN TRỪ TRÁCH NHIỆM: Quan điểm của các tác giả được trình bày trong bài viết này không nhất thiết phản ánh quan điểm của Cơ quan Phát triển Quốc tế Hoa Kỳ hoặc Chính phủ Hoa Kỳ. Bài viết này được dự án USAID Learns xuất bản độc lập thông qua Social Impact, Inc., dựa trên yêu cầu của Cơ quan Phát triển Quốc tế Hoa Kỳ.